

Přehled vybraných změn zavedených novelou ZOK („Novela“)

(i) Změny, které vyžadují aktivní rozhodnutí orgánů společnosti

Co se mění/zavádí?	Co a do kdy je třeba splnit?	Důsledek nečinnosti
Právník osoba zastávající funkci voleného orgánu kapitálové společnosti nebo družstva musí zmocnit zástupce, aby ji v orgánu zastupoval	<p>Právník osoba, která je členem voleného orgánu, bez zbytečného odkladu zmocní jednu fyzickou osobu, aby ji v orgánu zastupovala.</p> <p>Provést zápis zástupce do obchodního rejstříku do 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti Novely (jinak do 3 měsíců ode dne, kdy právnické osobě vznikla funkce člena voleného orgánu).</p>	<p>Bez zápisu zástupce do obchodního rejstříku nelze právnickou osobu jako člena voleného orgánu zapsat do obchodního rejstříku. Nezmocní-li právnická osoba zástupce a nebude-li tento zástupce včas zapsán do obchodního rejstříku, funkce právnické osoby ve voleném orgánu zaniká.</p> <p>Nebude-li zástupce zapsán do obchodního rejstříku do 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti Novely, funkce právnické osobě zaniká.</p>
Povinnost provést v obchodním rejstříku zápis skutečnosti, jež se dosud nezapisovala (např. jiná práva k podílu než zástavní právo, typicky předkupní právo); NEBO do sbírky listin uložit listinu, jež se dosud neukládala (např. zpráva o podnikatelské činnosti a stavu jejího majetku)	<p>Zapsaná osoba podá návrh na zápis do obchodního rejstříku nebo uloží listinu do sbírky listin do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti Novely.</p>	<p>Výzva rejstříkového soudu ke splnění v dodatečné lhůtě; uplyne-li dodatečná lhůta marně, na návrh soudu nebo osoby, která na tom osvědčí právní zájem, dochází ke zrušení obchodní korporace s likvidací.</p>
Některá zákonná ustanovení, která bývají pravidelně obsažena ve společenské smlouvě / stanovách	<p>Společenskou smlouvu / stanovy je zapotřebí přizpůsobit do 1 roku ode dne nabytí účinnosti Novely a doručit je do sbírky listin.</p>	<p>Ujednání společenské smlouvy / stanov, která odporují donucujícím ustanovením ZOK ve znění Novely, pozbývají závaznosti dnem 1. ledna 2021, nestanoví-li Novela jinak.</p>
Změny volených orgánů u akciové společnosti s monistickým systémem –statutárním orgánem se namísto „statutárního ředitele“ stala od 1. ledna 2021 „správní rada“, která byla dosud orgánem s převažující dozorčí / kontrolní působností	<p>Akciová společnost provede úpravu stanov a případně i změny v obsazení správní rady; dále nechá do obchodního rejstříku zapsat nové údaje, včetně způsobu zastupování společnosti členy správní rady.</p>	<p>Ujednání stanov, která se týkají struktury orgánů monistické akciové společnosti, budou z velké části v rozporu s donucujícími ustanoveními ZOK ve znění Novely, a tudíž nezávazná. V důsledku Novely se členy statutárního orgánu se zástupčím oprávněním mohly stát osoby, u nichž to nebylo zamýšleno. V obchodním rejstříku chybí povinně zapisovaný údaj o způsobu zastupování společnosti.</p>

(ii) Vybrané změny, které modifikují stávající instituty nebo postupy ve vybraných situacích:

Zavedení povinnosti člena statutárního orgánu vydat odměnu za výkon funkce či jiný prospěch –

přispěl-li člen statutárního orgánu / osoba v obdobném postavení / každá další osoba, která se fakticky v takovém postavení nachází, porušením svých povinností k úpadku obchodní korporace a bylo-li v insolvenčním řízení již rozhodnuto o způsobu řešení úpadku, insolvenční soud na návrh insolvenčního správce rozhodne o povinnosti takového člena vydat do majetkové podstaty prospěch získaný ze smlouvy o výkonu funkce, jakož i případný jiný prospěch, který od obchodní korporace obdržel, a to až za období 2 let zpětně před zahájením insolvenčního řízení, jedná-li se o insolvenční řízení zahájené na návrh jiné osoby než dlužníka.

Zavedení tzv. žaloby na doplnění pasiv členem statutárního orgánu –

byl-li na majetek obchodní korporace prohlášen konkurs, insolvenční soud na návrh insolvenčního správce rozhodne, že tento člen je povinen poskytnout do majetkové podstaty korporace plnění až do výše rozdílu mezi souhrnem dluhů a hodnotou majetku obchodní korporace.

Změny v odstoupení z funkce voleného orgánu –

odstranění nemožnosti odstoupení člena orgánu obchodní

korporace v době, která je pro obchodní korporaci nevhodná, a upřesnění data ukončení funkce v jednotlivých případech.

Důsledky neschválení smlouvy o výkonu funkce nejvyšším orgánem obchodní korporace –

za současné úpravy je v důsledku neschválení smlouva neúčinná (dříve jen relativně neplatná).

Zákaz bezúplatného plnění společníkovi nebo osobě jemu blízké –

s výjimkou obvyklých příležitostných darů, věnování učiněného v přiměřené výši na veřejně prospěšný účel či v dalších obdobných případech.

Zpřísnění pravidel pro rozdělení zisku a jiných vlastních zdrojů a poskytnutí záloh –

rozšíření bilančních testů, zákaz poskytovat zálohy na jiné vlastní zdroje, návrat k povinnosti vrácení podílu na zisku vyplaceného v rozporu se zákonem (s určitou výjimkou pro akciové společnosti), pravidla vrácení záloh atp.

Schvalování transakcí s částí závodu se mění na vybrané transakce s definovanou částí jmění –

schválení valnou hromadou obou smluvních stran, předmětem schválení může být převod jak majetku, tak i dluhů, a to i jen jednotlivé položky jmění.

Rozhodování per rollam u společností s ručením omezeným a akciových společností –

bude-li vyžadováno pro rozhodnutí valné hromady kapitálové společnosti osvědčení veřejnou listinou, návrh rozhodnutí per rollam bude muset mít formu veřejné listiny (notářský zápis o návrhu rozhodnutí), společníkům/akcionářům se zasílá kopie notářského zápisu o návrhu rozhodnutí, podpis společníka/akcionáře na vyjádření musí být ověřen a vlastní rozhodnutí per rollam se opět ověřuje veřejnou listinou (notářský zápis o rozhodování per rollam).

Zakotvení pravidel pro tvorbu zvláštních druhů podílů –

výslovné připuštění podílů či akcií bez hlasovacích práv nebo s oprávněním delegovat člena voleného orgánu; zřízení předkupního práva, práva zpětné koupě a dalších obdobných práv s věcně právními účinky atp.

...a celá řada dalších – možnost informace na internetu dálkově zpřístupnit pouze společníkům; deklarace koncernu zápisem v obchodním rejstříku; založení společnosti s ručením omezeným s vklady do 20 tis. Kč bez zvláštního účtu; povinnost akciových společností zveřejnit účetní závěrku na stránkách společnosti atd.

Kontakty:

Jan Spáčil
Managing Partner

jspacil@deloittece.com
+420 603 485 125

Lukáš Poddaný
Senior Manager

lpoddany@deloittece.com
+420 724 326 104

Ondřej Chovanec
Manager

ochovanec@deloittece.com
+420 730 193 398